

Az információ ára piaci körülmények közepette

Az információ, pontosabban az információs szolgáltatás ára piaci körülmények közepette a kereslettől függ. Az eladó a szolgáltatás kívánatos árát a szolgáltatás munkamozzanataira vonatkozó teljesítmény- vagy időnormatívákkal állapíthatja meg. Ez az ár a vásárló által akkor lesz elfogadható, ha számára jelentős előnnyel jár. Ennek meghatározása pedig: van-e vagy nincs-e lehetősége a felhasználónak arra, hogy a szükséges határidőkre önállóan jusson hozzá a szükséges információhoz, miközben kiadásai vagy egyenlőek a kínálati árral, vagy alacsonyabbak nála. Valójában az is nyereség a felhasználó számára, ha az információt, bár magasabb áron, de korábban szerzi be.

Ha az információ árát úgy határozzuk meg, mint $A = \bar{O}/h + \bar{O}_1 + H$, ahol $\bar{A}$ - az információs blokk ára; $\bar{O}$ - az információ-előállítás önköltsége; $\bar{O}_1$ - az információ eljuttatásának költsége a felhasználók mindegyikéhez; h - a felhasználók száma; H - az információ egyszeri eladásából származó haszon, feltéve, hogy $\bar{A} < \bar{O}$ esetén (ez előnyös a felhasználónak) a felhasználó valóban az információ előállítóihoz fordul, s nem tölti az idejét önálló keresgéssel, fly módon a felhasználó számára korlátozó feltétel lesz az $\bar{O} = \bar{o}/h + \bar{O}_1 + H$.

Áttérve a rentabilitásra, az $R = H/\bar{O}$ -re, az adott képletet a következőképpen mutathatjuk be: ahol $K = cy\bar{o}$ - az a koefficiens, amely az információ felhasználóhoz való juttatásával kapcsolatos költségnek az önálló előállításhoz mórt arányát fejezi ki.

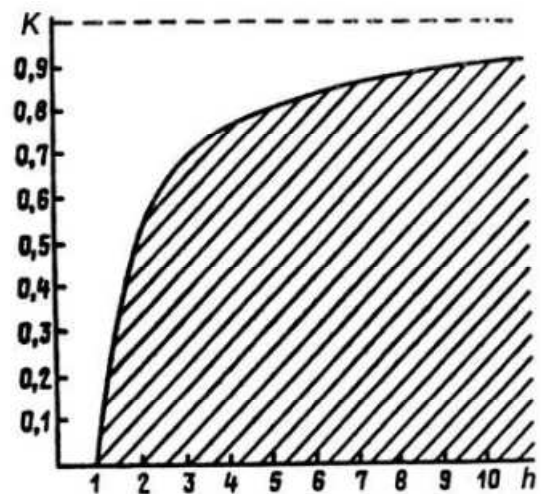
A piacon bármely árut akkor célszerű eladni, ha rentabilitása meghaladja a 0 értéket, azaz $Vh - K > 0$.

Az iménti kifejezés figyelembevételével az 1. ábrán látható az a (bevonalkázott) zóna, amelyen belül az információeladás rentabilitása meghaladja a 0 értéket. Belőle az következik, hogy piaci körülmények közepette az információt többszöri felhasználás

és a felhasználóhoz való többszöri eljuttatás esetén létrehozásának önköltségénél olcsóbban lehet felkínálni.

Az információeladás rentabilitása korlátozott mennyiség, amely nem haladja meg az 1-et. Lehetséges értékeit a 2. ábra mutatja be.

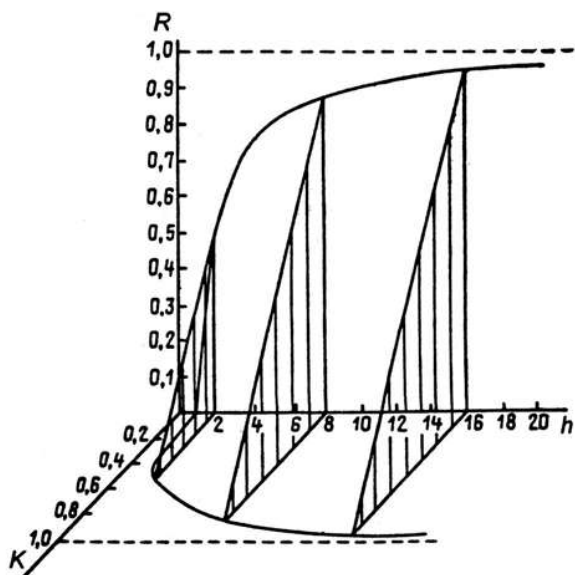
A rentabilitás színvonala az információhasználat mértékének arányában emelkedik. Különösen a 10-15 példányos információsokszorosítás esetén figyelhető meg meredek növekedés. Ezt követően a rentabilitás színvonala meglehetősen magas értékeket vesz fel, és tendenciájában jelentéktelen növekedést mutat.

1. ábra A többszöri információra felhasználás, valamint a felhasználóhoz való információ eljuttatási költségek és az önköltség arányának megengedhető értékel a rentabilitás ($R > 0$) követelményét garantáló zónában

Következésképpen: annak érdekében, hogy az információeladás megfelelően magas rentabilitási színvonalat érjen el, célszerű információblokkokat előállítani, miközben 10-15 felhasználóval lehet esetükben számolni. De az információ felhasználóhoz való eljuttatási költségének az elkészülés

önköltségéhez mért aránya nem haladhatja meg a 0,2 értéket, különben ui. jelentősen csökken a rentabilitás színvonala.

2. ábra Az információs szolgáltatások rentabilitásának lehetséges értékelt magába foglaló zóna

A fenti ajánlásoknak akkor van értelmük, ha a vevőnek és az eladónak azonos lehetőségei vannak az információhoz való hozzáférésben, beleértve ennek határidőit és költségeit. Ámde az információs szolgáltatás előállítója magasabb képzettségénél és szakmai intuíciójánál fogva mégis lényegesen le tudja rövidíteni a szóban forgó határidőket, ami hatalmas előnyt jelent a felhasználó számára.

/SOKOLOV, U. A.: Cena informacii v uszloviáh rynku. = Naucno-techniceskaa Informaciá, ser. 1. 5. sz. 1993. p. 16-17./

(Futala Tibor)